BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS GWYNEDD AC YNYS MÔN

Dydd Mercher, 14 Rhagfyr 2022

10:00 – 11:30

Zoom

Aelodau presennol:	
Enw	**Sefydliad**
Aled Jones-Griffith (AJG) - Cadeirydd	Grŵp Llandrillo Menai
Cyng. Dyfrig Siencyn (DS)	Cyngor Gwynedd
Dylan Owen (DO)	Cyngor Gwynedd
Cyng. Llinos Medi Huws (LlMH)	Cyngor Sir Ynys Môn
Rhys Hughes (RhH)	Cyngor Sir Ynys Môn
Euros Jones (EJ)	Cyfoeth Naturiol Cymru
Ffion Johnstone (FfJ)	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Emyr Williams (EW)	Parc Cenedlaethol Eryri
Andrew Edwards (AE)	Prifysgol Bangor
Sarah Andrews (SA)	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Bethan Russell Williams (BRW)	Mantell Gwynedd
Lyndsey Campbell-Williams (LC-W)	Medrwn Môn
Wayne Jones (WJ)	Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Yn mynychu:	
Sandra Thomas (ST)	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn
Gwenan Pritchard (GP)	Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn
Dewi Wyn Jones (DWJ)	Cyngor Gwynedd

Ymddiheuriadau:	
Ffrancon Williams (FFW)	Adra
Andy Jones (AJ)	Gwasanaeth Prawf
Dylan Williams (DW)	Cyngor Sir Ynys Môn
Neil Thomas (NT)	Heddlu Gogledd Cymru

Geraint Owen (GO)	Cyngor Gwynedd
Dafydd Gibbard (DG)	Cyngor Gwynedd
Shan Morris (ShM)	Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Glyn Jones (GJ)	Llywodraeth Cymru
Andy Dunbobbin	Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd
Jo Whitehead	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Pwyntiau Gweithredu

1. Gofynnwyd i bawb ymgyfarwyddo gyda'r cylch gorchwyl. Tîm Cefnogi BGC i gylchredeg copi gyda'r cofnodion.– **Pawb / Tîm Cefnogi BGC**

2. Angen ychwanegu pwyntiau gweithredu 8 a 9 fel eitemau i'r cyfarfod nesaf - **Tîm Cefnogi BGC**:
   - ShM i rannu'r data Gwasanaeth Tân ac Achub ynglŷn â'r risg o foddi oherwydd sgil effeithiau newid hinsawdd
   - Cyfarfod nesaf i gynnwys trafodaeth am y Gronfa Ffyniant a Rennir (SPF)

3. Angen i'r Tîm Cefnogi BGC rhoi sylw i eitem 6 o'r pwyntiau gweithredu: Edrych ar flaenoriaethau / amcanion sefydliadol er mwyn creu 'matrix' i weld lle mae yna gysondeb rhwng y sefydliadau a lle fyddai'n gwneud synnwyr i gyd-weithio. - **Tîm Cefnogi BGC**

4. Nodwyd cywiriad i'r rhestr ymddiheuriadau a cytunwyd i ychwanegu Llinos Medi Huws. - **Tîm Cefnogi BGC**

5. Polisi Cymunedau Llywodraeth Cymru - Tîm Cefnogol BGC i drefnu gwybodaeth i'w rannu yn dilyn cyfarfod pellach sydd wedi ei drefnu gyda Llywodraeth Cymru mis Ionawr. - **Tîm Cefnogi BGC**

6. Cyfryngau Cymdeithasol - Gofynnwyd i Aelodau'r Bwrdd rannu y negeseuon perthnasol am y cynllun llesiant drafft. Nodwyd mai @LlesiantGaM yw'r cyfeiriad Twitter. – **Pawb**

7. Dathlu'r ddeddf/"Call to Action – rhannu'r e-bost - **Tîm Cefnogi BGC**

8. Llythyru'r Comisiynydd newydd gan estyn gwahoddiad iddynt i gyfarfod y Bwrdd yn ystod 2023 - **Tîm Cefnogi BGC**

9. Cymeradwyo Adroddiad Blynyddol 2021-22 - Gofynnwyd am sylwadau erbyn diwedd yr wythnos – **Pawb**

10. Ymgynghoriad Cynllun Llesiant Drafft - Gofynnwyd i Aelodau'r Bwrdd roi gwybod os bydd unrhyw grwpiau targed penodol hoffent i'r Tîm Cefnogol gysylltu â hwy – **Pawb**

11. Dywedodd EW ei fod eisiau gweld y 3 categori aelodaeth wedi ei egluro yn well, gan ei fod yn annelwig i ba gategori mae'r Parc yn perthyn - **Tîm Cefnogi BGC**

12. Siarter Teithio Llesol Cymru - Tîm Cefnogol BGC i godi'r mater gyda'r Llywodraeth yn y cyfarfod Polisi Cymunedau - **Tîm Cefnogi BGC**

13. Bwrdd i adrodd yn ôl i'r Bwrdd Iechyd gyda cynnydd yn achlysurol. Gofynnodd SA i bob sefydliad gadw cofnod o'r blaenoriaethau mae nhw yn ei ddewis ac yn adrodd ar sefyllfa Gogledd Cymru neu Gwynedd / Môn i'r Bwrdd. Cytunwyd i'r Tîm Cefnogol BGC baratoi templed i Aelodau'r Bwrdd allu adrodd yn ôl, Aled Hughes i rannu templed i addasu. - **Aled Hughes / Tîm Cefnogi BGC**

14. Cytunwyd i drafod aelodaeth is-grwpiau yn y cyfarfod nesaf. - **Tîm Cefnogi BGC**

15. Prosiect Cynllunio Gweithlu Dwyieithog – i'w drafod yn y cyfarfod nesaf. - **Tîm Cefnogi BGC**

16. FfJ i ddarparu papur yn amlinellu llwyddiant yr enghraifft lle gwelwyd nifer y bobl yn dychwelyd adref o fewn terfynau amser yn haneru yn ddiweddar. **- FfJ**

Cofnod o'r drafodaeth

Eitem	Nodiadau	Pwy?	Erbyn pryd?
1	**Croeso ac Ymddiheuriadau** Croesawyd yr holl fynychwyr i'r cyfarfod a derbyniwyd yr ymddiheuriadau a nodir uchod.		
2	**Cylch Gorchwyl** Atgoffwyd mynychwyr o'r cylch gorchwyl a'r angen i sicrhau cworwm fel bod modd parhau gyda chyfarfod. Gofynnwyd i bawb ymgyfarwyddo gyda'r cylch gorchwyl. Tîm Cefnogi BGC i gylchredeg copi gyda'r cofnodion.	**Pawb** **Tîm Cefnogi BGC**	 16/3/23
3	**Cofnodion y cyfarfod diwethaf** **15/06/22** - Derbyniwyd y cofnodion fel adlewyrchiad teg o'r drafodaeth. Nodwyd bod angen ychwanegu pwyntiau gweithredu 8 a 9 fel eitemau i'r cyfarfod nesaf: • ShM i rannu'r data Gwasanaeth Tân ac Achub ynglŷn â'r risg o foddi oherwydd sgil effeithiau newid hinsawdd • Cyfarfod nesaf i gynnwys trafodaeth am y Gronfa Ffyniant a Rennir (SPF) Ychwanegwyd bod angen i'r Tîm Cefnogi BGC rhoi sylw i eitem 6 o'r pwyntiau gweithredu: Edrych ar flaenoriaethau / amcanion sefydliadol er mwyn creu 'matrix' i weld lle mae yna gysondeb rhwng y sefydliadau a lle fyddai'n gwneud synnwyr i gyd-weithio. **24/10/22** - Derbyniwyd y cofnodion fel adlewyrchiad teg o'r drafodaeth. Nodwyd cywiriad i'r rhestr ymddiheuriadau a cytunwyd i ychwanegu Llinos Medi Huws.	**Tîm Cefnogi BGC** **Tîm Cefnogi BGC** **Tîm Cefnogi BGC**	16/3/23 16/3/23 16/3/23
4	**Cyhoeddiadau** <u>Polisi Cymunedau, Llywodraeth Cymru</u> – Nodwyd bod AJG wedi cyfarfod gyda Swyddogion o dîm Polisi Cymunedau Llywodraeth Cymru yn ddiweddar. Maent yn awyddus creu polisïau i rymuso cymunedau. Bwriad i'w gwahodd i roi cyflwyniad yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd ym mis Mawrth a threfnu iddynt ymweld â chymunedau mewn cydweithrediad gyda aelodau'r Bwrdd. Nodwyd		

	pwysigrwydd bod polisïau sy'n cael eu creu yn dod o'r gymuned a ffitio dyhead y cymunedau. Gofynnodd LLMH am wybodaeth ysgrifenedig o flaen llaw cyfarfod mis Mawrth i allu paratoi tuag at y disgwyliad o flaen llaw – Tîm Cefnogol BGC i drefnu yn dilyn cyfarfod pellach sydd wedi ei drefnu gyda Llywodraeth Cymru mis Ionawr. Cyfryngau Cymdeithasol – Eglurodd GP bod ymdrech i ail-gydio yn y cyfrifon cymdeithasol y Bwrdd gan eu bod wedi bod yn segur ers peth amser. Nodwyd bod y Cynllun Llesiant drafft wedi cael sylw ar Twitter ddoe ac ei bod wedi 'tagio' aelodau o'r Bwrdd. Gofynnwyd i Aelodau'r Bwrdd rannu y negeseuon perthnasol. Nodwyd mai @LlesiantGaM yw'r cyfeirirad Twitter. Eglurwyd bod problemau mynediad gyda'r cyfrif Facebook, ond y gobaith yw bydd hwnnw yn weithredol erbyn y flwyddyn newydd, a bydd ymdrech i greu cyfrifon pellach ee Instagram ayyb maes o law. Dathlu'r ddeddf/"Call to Action" – Eglurodd ST bod gwybodaeth wedi cyrraedd gan Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol gyda gwybodaeth am ddathlu'r ddeddf ac ystod o ddeunyddiau sydd ar gael i ddathlu cyflawniadau wrth i dymor y Comisiynydd cyntaf ddod i ben. Tîm Cefnogol BGC i rannu'r e-bost. Holodd DS os oes modd llythyru'r Comisiynydd newydd gan estyn gwahoddiad iddynt i gyfarfod y Bwrdd yn ystod 2023. Tîm Cefnogol BGC i drefnu.	**Tîm Cefnogi BGC** **Pawb** **Tîm Cefnogi BGC** **Tîm Cefnogi BGC**	Ionawr 2023 cgbm
5	**Cymeradwyo Adroddiad Blynyddol 2021-22** Eglurodd ST bod yr adroddiad wedi ei gyflwyno i Bwyllgorau Craffu Ynys Môn a Gwynedd cyn yr Haf, a bod mân addasiadau wedi digwydd ers hynny. Nodwyd bod yr Adroddiad sydd wedi ei gylchredeg yn fersiwn gorffenedig, ac oni bai bod unrhyw sylwadau pellach o ran cywirdeb y cynnwys bydd yn cael ei chyhoeddi ar wefan y Bwrdd cyn y Nadolig. Gofynnwyd am sylwadau erbyn diwedd yr wythnos.	**Pawb**	16/12/22
6	**Cynllun Llesiant 2023-2028 Drafft ag Amserlen** Nodwyd bod y Cynllun Llesiant Drafft bellach allan i ymgynghori ers 12/12/22 am gyfnod o 12 wythnos. Eglurwyd bod y cynllun yn seiliedig ar weithdai a gynhaliwyd a mewnbwn aelodau'r Bwrdd. Nodwyd bod peth newidiadau wedi eu gwneud i'r fersiwn gyflwynwyd yng nghyfarfod arbennig y Bwrdd ar 24 Hydref, 2022. Rhannwyd copi o'r Amserlen ymgynghori gyda'r Bwrdd. Eglurwyd y bydd ymgynghori yn digwydd trwy holiadur ar lein, holiadur mewn llyfrgelloedd yn Môn a Gwynedd, a bydd ymgysylltu gyda ysgolion ayyb. Mae Cynllun Cyfathrebu wedi ei lunio. Gofynnwyd i Aelodau'r Bwrdd roi gwybod os bydd unrhyw grwpiau targed penodol hoffent i'r Tîm Cefnogol gysylltu â hwy. Nodwyd bod yr amserlen yn dynn. Dywedodd EW ei fod eisiau gweld y 3 categori aelodaeth wedi ei egluro yn well, gan ei fod yn annelwig i ba gategori mae'r Parc yn perthyn. Dywedodd AJG ei bod yn bwysig bod y cynllun yn cysylltu y 5 ffordd o weithio gyda'r 7 amcan llesiant, a sut mae modd mesur llwyddiant y cynllun.	**Pawb** **Tîm Cefnogi BGC**	cgbm

	Diolchwyd i bawb am eu sylwadau a chyfraniadau hyd yma.		
7	**Siarter Teithio Llesol Cymru** Croesawyd Sarah Andrews i wneud cyflwyniad ar y siarter teithio llesol. Cyfeiriwyd at y papur oedd wedi ei gylchredeg o flaen llaw y cyfarfod. Gofynnwyd os byddai modd i Aelodau'r Bwrdd ymrwymo i gyflawni un neu ddau o'r blaenoriaethau perthnasol fel amlinellir yn y siarter, gan adrodd yn ôl i'r Bwrdd pan yn amserol. Bydd hyn yn gyfle i fesur cynnydd mewn ffordd syml. Bydd hefyd yn gyfle i'n ysgogi fel sefydliadau i fynd i'r afael â phethau. Nodwyd fod Aled Hughes wedi bod yn gweithio ar adeiladu'r Siarter yng Ngogledd Cymru a croesawyd Aled i'r sgwrs i ymateb unrhyw gwestiynau. Nodwyd bod y siarter yn gyfle i edrych ar leihau defnydd o geir ar gyfer siwrne preifat byr, a bod modd clymu egwyddorion fewn i'r targed sero net carbon sydd wedi ei nodi yn y cynllun llesiant drafft. Cafwyd sylwad gan DS fod y cynllun yn uchelgeisiol. Nodwyd pwysigrwydd trafnidiaeth gyhoeddus i gymunedau cefn gwlad, ond bod y rhwydwaith a natur gwledig y sir yn golygu bod dibyniaeth ar gerbydau. Ymatebodd SA bod y siarter yma wedi ei deilwra i adnabod anghenion Gogledd Cymru, a bod staff a chyflogwyr wedi cael cyfle i roi mewnbwn. Ychwanegodd EJ ei fod yn cydnabod buddsoddiadau gan Gwynedd a Môn yn ein lonydd glas a bod adnoddau gwych fel mynediad hygrych i gadeiriau olwyn a pramiau mewn sawl lleoliad, ond bod sawl linc gwan yn parhau. Fodd bynnag, mae'r cynllun hwn yn gyfle i ychwanegu gwerth. Ychwanegodd LLMH ei fod yn her i gyrraedd disgwyliadau Llywodraeth Cymru a bod y gallu i gyflawni yn ddibynnol ar nawdd gan y Llywodraeth. Nodwyd bod angen edrych ar y siarter o ran yr ochr teithio hamdden yn ogystal â teithio i'r gwaith. Dywedwyd y byddai'r Tîm Cefnogol BGC yn codi'r mater gyda'r Llywodraeth yn y cyfarfod Polisi Cymunedau. Cytunwyd y byddai'r Bwrdd yn adrodd yn ôl i'r Bwrdd Iechyd gyda cynnydd yn achlysurol. Gofynnodd SA i bob sefydliad gadw cofnod o'r blaenoriaethau mae nhw yn ei ddewis ac yn adrodd ar sefyllfa Gogledd Cymru neu Gwynedd / Môn i'r Bwrdd. Cytunwyd i'r Tîm Cefnogol BGC baratoi templed i Aelodau'r Bwrdd allu adrodd yn ôl. Ychwanegodd Aled Hughes bod templed ar gael y byddai yn ei rannu ar gyfer ei addasu. Nodwyd bod LLMH yn gweld hwn yn gyfle i ddefnyddio y data i lobio / herio'r Llywodraeth i'r dyfodol.	**Tîm Cefnogi BGC** **Pawb** **Aled Hughes** **Tîm Cefnogi BGC**	
8	**Diweddariadau yr is-grŵpiau**		
	Diweddariad ar waith yr is-grŵp Iaith Gymraeg – Gwenan Pritchard Rhoddwyd diweddariad i'r Bwrdd ar gynnydd y comisiwn gyda Iaith Cyf i edrych ar Prosiect Cyswllt Cyntaf a'r gwaith ymchwil oedd wedi ei wneud yn ddiweddar gyda sefydliadau a'r gwasanaeth rheng flaen sy'n cael ei gynnig, a hefyd y gweithdai ymgynghori gynhaliwyd yn ystod yr Hydref gyda Rheolwyr i adnabod anghenion		

	hyfforddiant a chefnogaeth sydd ei angen. Nodwyd rhai o'r prif ganfyddiadau megis pwysigrwydd bod y cynnig rhagweithiol yn cael ei gynnig ym mhob cyd-destun, arwyddion a'r amgylchedd clywedol. Nodwyd mai'r camau nesaf fydd datblygu taflen ganllaw 'cyswllt cyntaf' ar gyfer staff rheng flaen ac i gynnal dau sesiwn hyfforddi'r hyfforddwr ar lein i ddarparu arweiniad o ddefnyddio'r canllaw yn ystod mis Ionawr 2023. Dywedodd DS ei fod yn bryderus bod y prosiect wedi ei dargedu ar lefel rheolwyr ac os yw rheolwyr o fewn Aelodaeth y Bwrdd wedi ymrwymo yn llawn i'r prosiect. Nodwyd pwysigrwydd bod yr adroddiad ar ddiwedd y comisiwn yn dod a casgliadau clir. Nodwyd dymuniad i weld ymchwil pellach ar lwyddiant y prosiect. Dywedodd BRW ei bod yn teimlo nad yw'r gwaith hwn hyd yma wedi canfod unrhyw beth newydd. Ychwanegwyd bod angen gosod gwaelodlin i ganfod llwyddiant. Eglurodd AJG bod Aelodau'r Bwrdd wedi cael cyfle yn flaenorol i roi mewnbwn i'r prosiect. Nodwyd bod AJG wedi sefyll lawr fel Cadeirydd yr Is-grŵp Iaith gan ei fod bellach yn cadeirio'r Bwrdd, ond wedi parhau i gadeirio dros-dro. Rhoddwyd gwahoddiad i unrhyw un o Aelodau'r Bwrdd sy'n awyddus ymuno gyda'r is grŵp iaith i wneud hynny. Gofynnwyd oes lle i edrych ar aelodaeth yr is grŵp a'u gallu i weithredu yn y cynllun llesiant newydd. Be fyddai'r model orau i yrru'r cynllun yn ei flaen? Cytunwyd i'w ychwanegu fel eitem i'w drafod ar gyfer y cyfarfod nesaf. Ni chafwyd trafodaeth am y prosiect Cynllunio Gweithlu Dwyieithog – i'w drafod yn y cyfarfod nesaf.	**Tîm Cefnogi BGC** **Tîm Cefnogi BGC**	
	Diweddariad ar waith yr is-grŵp Newid Hinsawdd – Euros Jones Nodwyd bod amcan 3 "Rydym am weithio gyda'n gilydd i gefnogi ein cymunedau i symud tuag at Sero Net Carbon" y cynllun llesiant drafft wedi ei ail eirio yn dilyn argymhellion CNC. Nodwyd bydd grŵp o'r newydd yn cael ei lunio pan fydd y cynllun llesiant yn weithredol a bydd agen edrych ar aelodaeth. Cynigiodd EJ ei hun fel Cadeirydd i'r is-grŵp newydd.		
	Diweddariad ar waith yr is-grŵp Iechyd a Gofal – Ffion Johnstone Nodwyd bod streic nyrsys a'r gwasanaeth ambiwlans ar y gweill. Nodwyd bod y grŵp wedi ei sefyll i lawr i raddau oherwydd bod Grŵp Cynllunio Traws Glwstwr wedi ei greu gan y Llywodraeth. Nodwyd bod gweithdy wedi ei gynnal dros yr Haf. Nodwyd bydd gweithdy pellach mis Ionawr. Nodwyd bod cyfarfodydd wedi eu cynnal gyda Uwch Swyddogion Gwynedd a Môn. Bydd y gweithdy yn gyfle i edrych ar flaenoriaethau ac allbynnau. Teimlad yw bydd y gwaith yma yn digwydd beth bynnag a heb fewnbwn is-grŵp y BGC. Nododd LLMH ei dymuniad i weld tystiolaeth o hyn yn digwydd, a rhoddwyd enghraifft gan FfJ. Gofynnwyd i FfJ ddarparu papur yn amlinellu llwyddiant yr enghraifft lle gwelwyd nifer y bobl yn dychwelyd adref o fewn terfynau amser yn haneru yn ddiweddar.	**FfJ**	

9	**Rhestr Rhwystrau a Datrysiadau – eitem sefydlog** Eglurodd ST ei bod wedi llunio rhestr rhwystrau a datrysiadau i geisio mynd i'r afael â'r hyn sy'n wynebu gwaith y Bwrdd. Nododd DS ei fod yn gweld y rhestr yn arf defnyddiol iawn i helpu gyda gwaith dydd i ddydd y Bwrdd. Nododd LLMH ei phryder i botensial y rhestr fynd yn rhy hir.		
10	**Cyfleon a Heriau – eitem sefydlog** Dim i'w godi.		
11	**Dyddiadau arfaethedig Cyfarfodydd 2023** • Dydd Iau, 16 Mawrth (newid i'r dyddiad gyhoeddwyd) • Dydd Mercher, 14 Mehefin • Dydd Mercher, 20 Medi • Dydd Mercher, 13 Rhagfyr Nodwyd y dyddiadau.		